

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe jum. an . . . 12 "
Pe o lună . . . 2 "

Arad de Duminecă
Pe un an . . . 4 Cor.
Pentru România și
America . . . 10 Cor.

Arad de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
un 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRATIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se ina-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Noua îndrumare.

II.

Nu e, poate, în istoria omenirii om înzestrat cu mari însușiri, a căruia viață a fost atât de adeseori rău tălmăcită ca a lui Mihai-Vodă Viteazul.

El n'a fost, înainte de toate, cum ni-l prezentăm noi, stăpânit de ideea națională. Era mai presus de toate creștin și după toate faptele și toate mărturisirile lui voia să impună Porții respectarea tratatului încheiat cu străbunul său Mircea. — În vederea acestui scop a intrat în legătură — s'ar putea zice — cu toată lumea — cu Aron-Vodă, cu Polonia, cu Cazacii, cu Tătarii chiar, cu Bulgarii, cu Sârbii, cu Grecii, care îi erau apropiați, deci cu atât mai vârtos cu Austriacii, care erau atunci în război cu Turcii. După ce Curtea din Viena a încheiat tratatul cu Sighismund Báthory și după ce Aron-Vodă a fost dus în temniță, nu i-a rămas lui Mihai-Vodă decât să-și caute pe inimă și să încheie cu Sighismund Báthory tratatul, prin care se declară vasal al lui, încât Báthory poate să se declare Voivod al Ardealului, al Valahiei și al Moldovei.

Gândul unirii acestor trei țări dela nobilimea ungară pornește, din tradițiunile ei a rezultat, un membru al ei a luat întâia oară titlul de stăpân al Daciei, și ea a pus și de astădată condițiunea, ca Moldova și Muntenia să fie socotite ca țări atârătoare de Ardeal, dacă e vorba, ca și ea să susțină cauza creștină. Și în adevăr în apus

faptele lui Mihai-Viteazul până după bătaia dela Călugăreni erau știute numai ca fiind savârșite de un căpitan oarecare al marelui Sighismund Báthory, — ba chiar ni i la Viena nu se prea știă, ce fel de om e voivodul Munteniei.

După ce în scaunul Moldovei s'a urcat Ieremie Movilă, o unealtă a Poloniei, iar în Ardeal a înlocuit pe Sighismund vărul său Andreiu Báthory, altă unealtă a Poloniei, Mihai-Vodă nu se mai simte sigur în țara lui și se pune în legătură cu curtea din Viena, nu ca să cucerească fie Ardealul, fie Moldova, ci ca să se apere și să alunge pe cei doi usurpatori, uneltele Poloniei unite cu Turcii. Așa ne spune el însuși, care a stăpânit în Ardeal ca locțiitor al împăratului Roman, iar în Moldova voia să pună Domn pe Ștefan, feciorul lui Petru Schiopul și nepotul de fiică al lui Petru Rareș.

Eră nobilimea ungară, care zicea, că vrea să se facă stăpân pentruca să-l pună în conflict cu Curtea din Viena. Tot ea l-a și omorât după ce a văzut, că silințele ei sunt zadarnice. Basta a fost o unealtă proastă, care a fost luată la goană în curând după moartea lui Mihai-Vodă.

Fiul lui Mihai-Vodă, Nicolae Pătrașcu, și Radu-Vodă Șerban, urmașul lui Mihai-Vodă în scaun, au trăit prizoniți de nobilimea ungară la Viena, unde au și murit.

Mateiu-Vodă Basarab, un bătrân foarte cum se cade, dar lipsit de judecată, a fost viața lui toată omul lui Rákóczy tatăl și al lui Rákóczy fiul, care l-au pus în două rânduri în conflict cu Vasile-Vodă Lupul, care

avea legături directe cu Viena și umblă cu gândul de a-i răscula pe Ardeleni pentru împăratul și contra lui Rákóczy.

Constantin-Vodă Cârnel și Gheorghii-Vodă Ștefan, prietenii curuților au pățit-o și ei rău de tot. — Constantin se plânge amarnic, că Rákóczy-enii l-au jăfuit de toate comorile, iar Gheorghii Ștefan pierde ca vai de el prin Suedia.

Toate aceste sunt lucruri, pe cari azi le știu mulți și toți aceștia se întreabă: cu cine avem noi România legătură, cu împăratul și cu Austria ori cu Regele și cu urmașii celor ce în toate timpurile au mijlocit cu reacredință și au înșelat și pe unii, și pe alții? —

Pusă așa, chestiunea nu îi privește pe românii din regatul ungar, cari nu au împărat, ci Rege. Ei însă trebuie să știe, că acesta e rostul mișcării din ce în ce mai vii ce s'a produs în România.

Când s'au stabilit relațiunile de bune înclinări față cu monarhia habsburgică, românii au pornit din gândul lui Mircea cel Bătrân, al lui Ștefan cel Mare și al lui Mihai Viteazul și simpatiile lor au fost firești, tradiționale și sincere. Erau pătrunși de convingerea, că monarhia habsburgică are interese mari, ca statul român și poporul român în genere să se întărească în toate privințele și nu se îndoiau, că oamenii de stat ai Austriei își dau seamă despre aceasta și sunt sinceri, că d'o spun și-o mărturisesc.

Convingerile nu s'au schimbat nici azi, dar se ivesc din ce în ce mai multe îndoieli și din zi în zi sunt tot mai mulți aceia,

FOIȚA ZIARULUI TRIBUNA.

Spiru Călin.

De Ioan Slavici.

VIII.

„Si nașul ce mai face?” — întreabă Tereza urmând să ștergă vasele spălate de rânduș și să le așeze în rafturi în vreme ce băiatul ei, Spirache al mic, ședează pe un covoraș întins pe jos și se joacă cu niște chei înșirate pe verigă.

„Nu știu, — răspunse Lina, care venise, ca de obicei, să ceară îndrumări, — nu mi-se pare în apele lui: e pus mereu pe gânduri și supărăcios mare minune.”

„Așa e dânsul când face combinațiuni și socoteli, — o încredință Tereza plecându-se să iee alte vase. — Ai crede nu știu ce când îl vezi, iară el pune la cale vre-un lucru, — te miri ce!? — încât alt om nici că s'ar mai gândi mai înainte de a-l face.”

„O știi eu asta, — grăi Lina. — Il cunosc acum și eu, față Tereza. — Vorba e însă, că nu mai mânăncă nici la timp, nici cât i-ar fi porția.”

„Iar nu mai mânăncă!” — exclamă Tereza oprindu-se din lucru.

„Și nu mai ține rânduiala de mai înainte, — urmă Lina, — vine de obicei târziu acasă ori vine prea de vreme și stă până după miezul nopții celind la masă ori plimbându-se prin curte.”

Tereza ascultă din ce în ce mai neliniștită.

„Iar diminețile, — urmă iar Lina, — se scoală pe la nouă, zece și stă așa desbrăcat.”

„O fi chiar așa cum zici tu!? — grăi Tereza. — Ori mai puțin și dela ține?”

„Ba și mai las pe ici pe colo câte ceva, — răspunde Lina, — că nu pot să le spun toate cum vin.”

Tereza începu să ștergă mai iute, ca să sfârșească cât mai curând și să se ducă apoi, ca să vadă ea cu ochii ei.

Trecuse ora trei și nu mai eră lume la bir, iară pentru masa de seară mai avră destul timp să pună la foc.

După ce mântul dar cu vasele, se spală pe mâni și se șterse, apoi își luă copilul în brațe și se duse să-l bese în seama Domnului, să se mai gătească puțin, că eră femeie tânără, sprințenă și nu atât de grasă cum și-ar fi vinit să crezi după spusese lui Spiru.

L-a găsit slab, galben la față și neastâmpărat, cum nu-l mai văzuse.

„Ce e, nașule? — îl întrebă ea. — Nu ți e bine?”

El se uită clătănând din cap la dânsa.

„Nu, — răspunse, — de loc nu mi-e bine. — Îți mulțămesc c'ai venit. Uite, nu pot să dorm și neputând dormi, nu mistui bine și, nemistând, n'am poftă de mâncare, mă doare capul și mă simt sleit: au venit toate una după alta și simt, că mă prăpădesc.”

Tereza vedea cu ochii ei, că așa este și l mai și știu, că nu e om, care exsgerază.

„Să te îngrijești, nașule, cum te-ai îngrijit totdeauna, — îi zise ea cuprinsă de vină neliniște. Lasă-le toate și caută-ți de sănătate.”

„Asta e! — grăi dânsul. — Tu ai să-mi dai mie sfaturi!? — Sfaturi știu eu mai bune decât ori și cine, dară vorba e să te poți ține de ele.

Ca să poți, Terezo, trebuie să fi stăpân pe tine, ca să fi stăpân, trebuie să ai nervi, iară nervii mei tremură ca piștii. — Cum să te înfrânezi, dacă frânele nu mai tin!?”

„Dar ce s'a întâmplat?” — stărui dânsa.

El deto din umeri, apoi se ridică și începu să se plimbe prin casă.

„De grăba-ți spun, că n'o să mă poți înțelege, — grăi dânsul. — Uite! — urmă el peste puțin, — s'au certat între dânsii și sunt certați. Zic, că i-am înșelat. De asta puțin îmi pasă, căci știu c'o să se desmeticească și-o să vadă, că nu-i așa, dar i am învrăbit și în supărarea lor fac prostii, care mă scot din minți.”

„Ți-se va fi părând, nașule, — îl întrerupse Tereza.

„Nu sunt om, care se ia după păreri, Terezo, — întâmpină el. — A fost sunt acum nouă zile pe la mine Iorgu, — tu-l știi, — și mi le-a spus el toate. — Știi tu ce va să zică credit?”

„Cum să nu știu? — răspunse Tereza. — Barbatul meu și-a pus și el casa la credit, ca să iee bani, să-i pună pe lângă ai mei și să zidească local mai încăpător și mai frumos.”

Spiru sări cuprins de mânie în picioare.

„Terezo! — strigă el. — De ce faceți voi asemenea prostii fără de mine!? Auzi? — să pună casele la credit? — să zidească firă ea să știe, cum se zidește și cum au să-și facă socotelile...”

„Dar avem copii, nașule, — îl mulțămii ea, — și trebuie să căutăm și noi a da înainte.”

„Toțmai pentrucă aveți copii, nu mai aveți voie să faceți prostii, — întâmpină el. — Să nu zidiți, Terezo, fără de mine, că vi le pun eu toate la cale și bani dela credit să nu mai luați. Lor le-am spus să iee fiindcă se încăpăținează.”

cari zic: De ce folos ni-e bunăvoința Austriei, dacă ea nu poate să facă binele, pe care-l va fi voind!? — Mijlocitorii seculari ne'mbrâncesc și azi și ne'mping fie spre miază-noapte, fie spre miază-zil!

Nu mai încapă nici o îndoială, că în timp foarte scurt monarhia habsburgică a pierdut în România foarte multe simpatii, nu însă pentru că a anexat Bosnia și Herțegovina, nici pentru că i-a încurajat pe bulgari să-și declare neatârănarea, ci pentru că li-se pare multora prea slabă ca să se mai poată răzîmă cine-va pe ea.

Poate că aceștia se înșală, noi credem chiar, că ei în curând se vor încredința, că nu au dreptate; avem însă să constatăm adevărul pentru că ori-și-cine să și poată face o idee clară despre cele ce se petrec în România.

Nu este un fel de schimbare capricioasă, care a venit așa de o dată și pe negândite, ci o stare sufletească, ce de mult se pregătește și rezultă din dezvoltarea istorică a țării. Încă de ani de zile așteaptă și tot așteaptă oamenii să vadă ce-va, o suflare mai europenească, în monarhia habsburgică și încep a se teme, că înzădar li-e așteptarea.

Camera. Conform hotărîrii ce luase în ultima ei ședință camera se va întruni îndată după ce comisia financiară va fi măntuit cu debaterile asupra bugetului pe 1909. Debaterile comisiei financiare acum se apropie de sfârșit și astfel peste câteva zile se va lansa și convocatorul camerei.

Criza guvernului austriac. În cercurile parlamentare din Viena s'a răspândit zvonul, că în cazul dacă baronul de Beck nu i-ar reuși să formeze noul cabinet, aceasta sarcină va primi-o baronul de Bienerth.

Declarațiile baronului de Aehrenthal. Ministrul de externe, dl Aehrenthal a făcut zilele trecute, asupra situației politice externe, înaintea

corespondentului ziarului „Times“, importante declarațiuni dela vale:

Delegațiunile au dovedit o deplină încredere față de politica guvernului. În Anglia spiritele sunt ceva mai iritate decât ar fi necesar. Dela inaugurarea constituției în Turcia guvernul englez urmărește o politică prea mult filo-turcă. Situația ce s'a creat prin tratatul dela Berlin noi nu voim s'o schimbăm decât în acord cu celelalte puteri. Cercurile politice rusești sunt de asemenea mult iritate în vremea din urmă. Aceasta e foarte explicabil, căci dela nefericitul războiu japonez încoace Rusia se interesează intensiv de evenimentele din Balcani și își accentuează mereu rolul de apărătoare a tuturor slavilor.

În referințele internaționale rolul cel mai simpatie îl are Franța. Ea are simpatii nefățărte pentru Austro-Ungaria și noi îi suntem recunoscători. Acțiunea desinteresată a Franței e interesantă, căci îi șade bine rolul de împăciuitoare, fiind ea amica intimă a Angliei și bunz aliată a Rusiei. Între împrejurările date Franța e, așazi-când, podul ce leagă tripla alianță cu alianța dublă. Față de Turcia monarhia austro-ungară nutrește o prietenie tradițională, având amândouă aceste state o politică conservatoare. Poarta face deci bine recunoscând necesitatea unor relațiuni intime cu Austro-Ungaria.

Pretențiunile Serbiei sunt lipsite de temei, anexarea Bosniei s'a făcut nu numai în sensul tratatului dela Berlin, ci pe baza învoielii încheiate cu Rusia. Sârbii cer compensație o fâșie de pământ, care să le deschidă calea spre Marea Adriatică. Dar nici pacea dela San-Stefano nu conține nimic, ce ar putea să tradeze această dorință a sârbilor. Dacă guvernul sârbesc voiește să profite de situație, pentru ce cere același lucru și dela Bulgaria? Schimbarea situației de drept în care se află Rumelia orientală e cu mult mai de importanță decât schimbarea situației Bosniei. Serbia crede, că conferința internațională îi va acorda dezideratele, — vom vedea. Austro-Ungaria va urma negocieri directe cu Turcia și învoiala ce se va încheia va fi supusă conferinței internaționale, care va aproba-o fără îndoială.

că n'a făcut cum voise la început și propunea în fiecare zi altă soluție. Scera-mea le primia pe toate numai ca să se măntuiască odată, iar soaeră-mea și cumnată-mea stârniau, ca Veta să primească propunerile farmacistului. Veta nu zicea nici da, nici ba, ci bombănia, răsturna pe iei pe colo lucrurile ce-i cădeau în cale, nu se mai interesa de copii, azi pripia mâncările, iar mâine le scădea prea tare, dar umbra cu capul pe sus par'c'ar fi voit în fiecare clipă să zică „Dela mine atârănă toate!“ Eu stam ca îndesuit și nu mai îndrăzneam nici să zic, nici să fac nimic, căci ori-și ce ași fi zis ori făcut, îi întăritam pe toți.

Tereza a venit cam pela patru după amiază, când eu nu eram acasă și s'a prezentat foarte smerită Alinei și Vetei, care n'o cunoșteau.

„Mă iertați, — le zise, — că-mi iau îndrăzneala. — Eu sunt Tereza, care a fost atâta timp în casă la domnul Spiru, nașul meu, care acum nu prea e bine, ba aș putea chiar să zic, că e bolnav, rău bolnav, nu poate să doarmă, n'are poftă de mâncare, pierde așa pe picioare și-mi spune odată, c'a mâncat aici, la d-voastră, o musaca de pătlăgele, care i-a plăcut foarte mult. — E omul lui Dumnezeu, — urmă ea schimbând tonul; — unde-l pui acolo șade, dacă știi să umbli cu el. Îi știu, că l'am slojit atâta timp. Mi-am luat dar îndrăzneala și vă rog să-mi spuneți, cum ați gătit musacaua, ca să i-o gătesc

Marele meeting național dela Dacia.

Duminecă, la orele 2 p. m. în sala Dacia a avut loc o mare întrunire națională, pentru a se protesta contra Austro-Ungariei.

Mai multe societăți ale diferitelor ramuri de industriși au venit în corpore cu drapelul. Întrunirea este prezidată de dl Ion. Eliade Rădulescu, fiul marelui Eliade.

Primul care a luat cuvântul a fost dl *Davidescu* avocat care arată că dacă românii au dobândit prin victoriile independența țării, am pierdut Besarabia. Care e fenomenul politic care ne frământă pe noi se întreabă oratorul. Este chestia națională, chestia fraților de dincolo. Azi când în Transilvania se propune o lege electorală, când românii li-se ta dreptul de vot, trebuie să spunem că o alianță cu Austro-Ungaria nu trebuie să mai dureze, fiindu-ne dăunătoare. Trebuie să se știe la Budapesta și Viena că această politică trebuie să ia sfârșit. Încălziți de sentimentul național fiecare simțim ecoul inflăcărat care se ține la Făgăraș, meetingul care apară aceeași cauză sfântă pe care o spăram și noi. Arată desavantajele alianței cu Austria, și cere a se lua o hotărîre ca din această mișcare să putem avea izbândă deplină, asigurând fraților de dincolo libertatea.

I. Otelezeanu arată că în calitate de român protestează contra Austriei și-și exprimă indignarea că nu vede la această adunare nici un om politic. Nu există nici o țară în lume în care oamenii politici să nu lupte împreună cu poporul pentru binele țării. Vorbind de proclamarea independenței Bulgariei și anexarea Bosniei, Herțegovinei, declară că pe de o parte e bine că s'a întâmplat acest eveniment, dar pe de alta ne întristează. Pe noi ne leagă de Serbia vechi simpatii. Cere ca astăzi când sârbii sunt loviți moralicește și economiceste să le exprimăm sentimentele noastre de prietenie și să-l deplângem în mod sincer. Critică convenția Austriei, care ne sugrumă comerțul nostru de vite. Cere ca poporul să protesteze contra acestei convenții care e făcută fără consimțământul său și care îi cauzează enorme prejudicii. Termină atacând pe unguri.

Ioan Mihălcea-Vrânceanu arată că nu vorbește la întrunire nici meseriașii, nici fariseii, nici politicienii, cari au păcătuit de peste 40 ani, ci azi vorbește interesele neamului. Sufietul s'a umplut de venin și nemaiputând să-l ținem trebuie a-l deșertă. Ridiculizează politica făcută cu mânuși și cere ca de aci înainte să rupem cu desăvârșire alianța cu Austria, care tocmai ca o caracatiță își varsă veninul în noi. Arată că

și eu așa, că doară i-se va deschide poarta de mâncare“.

Alina se aită în ochii Vetei, care se mișcă neastâmpărat în scaun.

„Unde-l pui acolo șade, dacă știi să umbli cu el!? — grăi dânsa. — Dar cine știe să umbles un om ca dânsul!? — Să vie aici și să mănânce cum în atâtea rânduri a mâncat, și musaca, și ce va mai fi poftind!“

„Nu vine, domnișoară! — răspunse Tereza. — Vai ar fi de capul meu dacă ar afla c'am avut îndrăzneala să vă supăr“.

„Anzi om!? — exclamă Veta. — Și mai zici, că unde-l pui, acolo șade!?“

„Ar fi, poate, — urmă Tereza, — să-l poftiți, să-i trimiteți un bilet ori să mergeți cineva pe la el“.

„Ba bine că nu!? — exclamă iar Veta. — Să poftiți pe un om, care se încăpăținează să nu vie!?“

Alina se întoarse strimborată spre ea.

„Dar — bine, Veto“, — îi zise.

„Nu! — îi tăie Veta vorba. — Așa ceva nu se face. — Știu eu, care e musacaua aceea, ci numai la mâncare se gândoște, și l vezi cât de colo când îi place ceva: îi ride barba și-i joacă mai altfel ochii în cap. — Să-i treacă însă! — să-și calce pe inimă! — Iar dacă nu, nu-l arde, — și puțin tmi pasă!“ (Va urma).

Vine acum Iorgu și-mi spune, că s'a găsit cineva, un farmacist, vădov cu trei copii, care e gata să achite datoria la bancă și să înscrie ipotecă pe case, zestrea ei.“

„Foarte bine, nașule, — grăi Tereza, — și bărbatul meu tot așa face“.

„Dar eu nu vreau așa, mai ales așa nu vreau, — strigă iar.

„Du-te și li-o spune, — stăruie dânsa.

„Eu să mă duc!? — răspunse el. — Eu!? — Peste puțină! Cum să mă duc eu la oameni, pe care îi știu supărați pe mine!? Ar fi o nerușinare fără de seamăn. — Da, dac'ar veni cineva să-mi spună, că ar dori și ei să se înțeleagă cu mine, dar n'am pe nimeni, Terezo, afară de dânsul, iară el nu mai poate, precum se vede să vie, căci și-ar sprinde paie 'n cap. — Uile stau, aștept, mă abat așa singur, mă pisez eu însu-mi pe mine și, om, care nu se poate nărâvi cu nimeni, nu mai știu ce să fac“.

„Mă duc eu!“ — grăi Tereza hotărîtă.

„Ești smintită!? — exclamă el. — Atât ar mai trebui. Cine ești tu, ca să te amesteci în asemenea lucruri!? — Ai turna uleiul pe foc“.

Tereza cu toate aceste a venit. Era în adevăr de neaferit starea, în care ne aflam.

Cumnatu-meu umbra neastâmpărat în toate părțile, făcea mereu calcule și combinațiuni, se căia,

Fabrica de spălat cu aburi „Kristály“.

Cu mașinăriile sale cele mai moderne, aranjată cu puteri electrice, spală, calcă și curăță albituri bărbătești și de dame, și tot felul de lingerie cu prețuri moderate.

— La o sumă ce trece peste zece cor., pachetul se retrimite porto-franco. —

Adresa:
Fabrica de spălat cu aburi „Kristály“
Kolozsvár (pályaudvar).

Bucovina a fost cumpărată cu 30.000 lei vechi dela sultan și arată beneficiile enorme ce le a avut Austria în urmă, reușind a face un mare fond al reptilelor, prin care să poată corupe pe toți. Arată că Austria a fost ingrătă atunci, când noi cerând independența ne-a luat și sufletul din noi. Austria a pofțit din nou să pue mâna pe Dunăre și trebuie ca românii de prelucindeni să se lupte și să taie pofta nesățioasă a statului dușman:

P. Grădișteanu cerând cuvântul zice că n'a venit în mijlocul mulțimii, ca om politic ci ca un bun român. Crede că numai o mișcare de jos va putea pune pe gânduri pe cei de sus, și că trebuie a se ține mai multe întruniri pentru a avea rezultate bune pentru interesele țării noastre.

A. Petrovici istorisește eroismul neamului românesc și arată cum a fost supus la grele încercări. Critică pe maghiari, cari asupresc pe români și umple temnițele cu ei. Le-am dat bani și avantajii comerciale, dar nu permitem a stă imposibili, când ei cer oprimarea neamului românesc. Să ne gândim că numai prin mintea, inima și brațele noastre, ne vom scăpa de vrășmașii noștri, cari caută să ne sugrume.

Stănescu arată în numele meseriașilor că a trebuit să vorbească acum când ungurii fac uneltiri nedemne în contra țării noastre! Cum o să lăsăm ca să ne lovească până acolo încât să fim reduși la cea mai neagră mizerie? Cere ca comisiunea română dusă la Viena pentru încheierea convenției comerciale, să se întoarcă în țară și să nu le mai oferim austriacilor nici un avantaj.

Cristu Neșoescu arată că corpul profesoral trebuie să ia și el parte la evenimentele mari, de cari depind interesele țării noastre. Oratorul deplânge starea umilitoare și apăsătoare a românilor de dincolo și spune că la 1878, când generația bunicilor noștri își făcuse întreaga latorie rupând jugul protectoratului muscălesc, ne-a dat uoarea și în urmă ne-a dat regatul. Poporul nostru simte azi că avem un ideal și că aceea ce poporul vrea și Dumnezeu vrea și trebuie deci ca idealul pe care toată lumea îl simte trebuie să-l realizăm, însă trebuie să se procedeze cu prudență. Trebuie să arătăm că numai din cauze naționale ne-am aliat cu Austria, azi însă când Austria ne tradează interesele, trebuie să ne debarasăm de ea și să căutăm o altă alianță, și aceasta va fi Italia, sora noastră. Când e vorba de revendicări istorice, Italia are tot dreptul și apoi România posedă patrimoniul gintei latine.

Dacă ne vom mulțumi numai cu convenții și discursuri n'am făcut nimic, trebuie să muncim din greu. Dacă nu vom avea o pătură țărănească bine situată, în zadar vom face o politică externă. Trebuie a ne îngriji de soarta țaranului pentru a putea avea o Românie mare a românilor.

Take Policrat zice că nu vrem să mai rămănem o țară mică nici economică, nici moralică, deoarece am jurat că vom ține sus steagurile civilizației și ale drepturilor românești. Expune cum străinătatea ne arată ca pe niște îndiferenți atunci când ne cerem revendicarea drepturilor câștigate. Oțeliți-vă sufletul și conștiința la măsura primejdiei ce ne amenință și se știe de cei de afară că inima ne este conștientă și brațul neînvins.

Neagu, dă citire următoarei moțiuni.

„Cetățenii Capitalei întrunți în sala Daciei, pentru a discuta asupra ultimelor evenimente din orientul european, în urma cuvântărilor ascultate declară că politica externă a Statului român, trebuie să sibă drept călăuză eternă, sentimentele naționale și interesele statului român, constată cu părere de rău, că alipirea României de politica Austro-Ungariei, n'a produs decât rezultate dezastruoase pentru interesele economice ale statului român, din cauza atitudinii neleale și dușmănoase, ale conducătorilor politici din monarhia vecină.

„Mai constatăm cu durere, că românii de sub coroana Austriei și mai cu seamă de sub

coroana Ungariei, în loc să fie tratați ca frați ai unui popor prieten, sunt persecutați cu cruzime și loviți în sentimentele lor de români. Protestează contra revoltătoarei apăsări a fraților din Austro-Ungaria, și declară că statul român nu poate arăta prietenie celor cari oprină pe românii de oriunde. Invită pe conducătorii statului român, ca inspirându-se din sentimentul unanim al națiunii române, să dea politicii externe o îndrumare mai independentă și mai națională, și să strângă relațiile cu popoarele amenințate, ca și românii, de lăcomia vecinilor mai puternici, și care au ca și românii de revendicat drepturi naționale. Emite dorința ca dacă oamenii de stat consideră încă necesară actuala orientare în politica externă, să se reîntoarcă de preferință către sora noastră mai mare Italia, ale cărei sentimente de dragoste către România, nu s'au desmințit nici odată. În fine, adunarea proclamă și de astă dată în mod solemn, solidaritatea indisolubilă a românilor de pretutindeni“.

Intrunirea s'a terminat la orele 4 și jum.

După citirea moțiunii mulțimea se îndreptă spre statuia lui Mihai Viteazul. Acolo un domn Stelian, fost funcționar roști câteva cuvinte, arătând actele eroice ale mareului Voevod și istorisi vitejia românilor cari prin luptă câștigaseră Bucovina. O parte din mulțime împreună cu corporațiile meseriașilor, în frunte cu muzica, merse la clubul meseriașilor. Aci dl Mihalcea făcu apel la sentimentul patriotic al meseriașilor rugându-i a lupta pentru apărarea intereselor neamului românesc. (» Viitorul«).

Lupta pentru votul universal.

Adunări oprite.

— Raport special. —

Pretura din Gilău a oprit meetingul în favorul votului universal convocat pe Duminică, 1 Noembrie în Feneșul-săsesc, pe motivul iscodit, că acolo ar bantui boalele lipicioase difteria și tifosul. Să știe că în tot jurul acela nu sunt de prezent boale lipicioase, ci singur copilul de 3 ani al poștașului din Feneș este bolnav, dar și acesta numai de răceală. Medicul comitatens însuși a declarat primpretorului că morburii lipicioase nu sunt.

Dar dacă copilul poștașului din Feneș boalește de tifos și difterie, de ce nu se pune sub carantină familia poștașului și de ce i-se permite publicului frecvența liberă în localul public al poștei? De ce nu se oprește familiei contagiate atingerea cu cunoștii ei?

Dacă preturei îi zace atât de mult la inimă igiena publică, ar trebui să oprească poporul din partea locului de a merge la târgul din Cluj, care se ține acum. Preturei însă i-a trebuit cu orice preț un motiv — și l-a găsit spre indignarea românilor de aici. Vom ține însă minte.

Mai mulți fruntași.

Adunarea convocată la Căptalan, lângă Uioara, a fost de asemenea oprită pe motivul, că oratorii ar fi putut să ducă în rătăcire poporul pașnic și neștiutor de politică. Pretorul oblojit la creri se chiamă Binder. A țnutsă salveze „binele public“, „siguranța publică“ și „liniștea publică“.

Amar de țara unde întunerecul chizășuește liniștea. Dar va lumina odată fosul năpraznic în noaptea sufletelor obidite...

Adunare în Pecica.

— Raport special. —

Duminică, la 1 Noembrie a. c. s'a ținut o mare adunare populară în Pecica, la care au luat parte peste 2000 persoane. De președinte se aclamă par. Dr. D. Barbu, notar G. Boja. Președintele Dr. Barbu, în cuvinte pline de sentimente, cu plide lămurite, arată nedreptatea proiectului plural de vot, și face propunere să se trimită telegramă omagială Majestății Sale, iubitorul dreptății dintre popoare; cu aclamare se primește și trimite îndată.

La apoi cuvântul Dr. A. Novac și prin o vorbire bine simțită, înflăcărată și răspicată arată greutățile ce ne apasă și primejdia ce pregătește ministrul Andrássy pe seama noastră. Mulțamește deputaților noștri pentru ținuta lor bărbătească și-i asigură de neclintita alipire.

Vorbește și jud. comunal D. Dragoș și S. Petrișor. Din nou vorbește Dr. Barbu și îndeamnă poporul să umble la școală, să învețe cetitul și scrisul; învățătorii din Pecica au și declarat că cu drag stau să-i învețe carte.

Adunarea se încheie și pașnicul popor se împărăștie cu Dzeu către casă.

Adunările din cercul Sas-Sebeșului.

— Raport special. —

În cercul Sas-Sebeșului în ziua de 1 Nov. s'au ținut în vre-p 8 comune adunări populare privitoare la proiectul electoral alui Andrássy.

Din toate s'a decis a trimite telegrame Majestății Sale, de cuprinsul următor:

Poporul prezent în adunarea ținută în comuna exprimă neclintita sa credință și alipire către gloriosul Împărat și Rege Apostolic sperând dela Dânsul scut împotriva tuturor încercărilor a'a introduce în loc de vot universal, egal, secret și după comune, altfel de drept de vot.

președintele adunării.

Comunele în cari s'au ținut adunări sunt: Lancrem, Pianul-inferior, Pianul-superior, Rechita, Rehău, Călnic, Lăscior și Sugal.

Totodată s'a votat și căto o moțiune, prin care să exprime deplină încredere deputaților noștri dietali, îi asigură și în viitor de tot sprijinul și-i roagă se facă toți pașii posibili, pentru votarea unei legi electorale cu vot universal, egal, secret și pe comune, prin care să spereze la ajungerea dreptății, egalității și frăției. Insublețirea poporului e peste tot local la calme.

Adunarea dela Alba Iulia.

— Raport special. —

Adunarea populară în chestia votului universal convocată de cetățenii români ai Albei-Iulia și satele din jur a reușit bine. Poporul s'a prezentat conforma împrejurărilor în număr corespunzător. Dintre deputați a luat parte d-nul Dr. Iuliu Maniu.

Adunarea s'a constituit în modal următor: președ. dl Rubin Pațifia adv., secretar: D-nii Dr. Velican și Dr. Rubin Pațifia iun.

Domnul președinte a deschis adunarea cu cuvinte frumoase, în cari a explicat poporului agitația ce se face în toată țara pentru votul universal.

După dînsul a vorbit însuflețitul protopop al cetății Alba-Iulia, dl Ioan Teculescu. Cu cuvinte alese și comparații potrivite a făcut pe popor, să înțeleagă rostul luptelor, ce le poartă deputații noștri pentru sufragiul universal. Iar ca acest popor, să meargă înainte, i a explicat frumos rostul cărții, înțelesul luminii din zina de astăzi.

A urmat punctul cel mai așteptat din program: cuvântarea deputatului Dr. I. Maniu. În mijlocul unei liniști impunătoare ca într'un lăcaș sfânt de rugă răsuna cuvântul clar, cuminte și povățitor al celui mai bun dintre buni ai noștri. Bătrâni cu străluciri de lacrimi în ochi întrezăreau în cuvintele pline de nădejde ale cuvântătorului vremea bună din trecut; tineri zdraveni prevedeau în tinerețea lor dornică de vremuri mai bune

Excelent mijloc exterior.

Podagră,

reumatism, junghiuri, dureri de spate și de mijloc, amor țeli, dureri nervoase de cap și orice boale și dureri reumatice sau de podagră

se vindecă în modul sigur prin excelentul

„EZEREUM“

SPIRT de MENTHOL.

Se comandă dela singurul lui preparator

BÁLINT GÉZA

farmacia „Órangyal“

EGER, (com. Heves) Káptalan uteza.

Prețul unui flacon original cu modul de întrebuințare e 2 cor. Pentru 12 cor. trimise anticipativ trimit 6 flacoane franco.

Numai pentru întrebuințare exterioră

schimbarea în spre bine a greutăților de acum. A criticat cărmuirea nedreaptă, ce o face guvernul țării noastre, care lucră mai ales în interesul oligarhiei și-a rasei maghiare, fapt, care stă în contradicție cu interesele majorității locuitorilor din țară și mai ales în contradicție cu interesele poporului român. Fără de acest abuz al stăpânirii nedrepte își exprimă încrederea, că regele își va păstra cuvântul dat și că se va da popoarelor din țară fără deosebire de clasă și rasă votul universal, egal și secret. La caz însă, că aceasta n'ar veni încă acum, asta nu va împiedeca dorul și stăruința la luptă a neamului românesc până atunci până când își va fi eluat toate drepturile, cari i-se cuvin și pe cari le merită în urma jertfelor ce le-a făcut și le face pentru țară și tron.

Invingerea proiectului lui Andrássy nu ne-ar decepționa, ci cel mult ne-ar schimba conduita de luptă de azi.

În felul acesta a vorbit cumintele Maniu, iar cuvântarea lui a fost primită cu izbucniri spontane și însuflețite de „trăiască“.

După dînsul dl. avocat Ioan Maroiaș a citit o telegramă adresată Majestății Sale, în care i-se trimite omagiile poporului românesc, exprimate în cuvinte calde de alipire și credință neclintită, drept răsplătă pentru dragostea, cu care vrea să deie drepturi egale tuturor popoarelor din țară. Afară de aceasta telegramă a citit și un proiect de rezoluție, prin care poporul român intrunit la această adunare se declară aderent al votului universal, egal și secret și cere înscrierea lui în lege.

După asta dl. președinte închide adunarea la orele 4 și jumătate.

Adunarea din Nădlac.

S'a convocat adunare poporală în comuna Nădlac la 5 Noembrie st. n. c. înainte de amiază la 11 ore, la care a promis că va vorbi și deputatul dietal Dr. Ștefan C. Pop.

Adunarea poporală din Porcești.

— Raport special. —

Poporul de pe țara Oltului cu zile înainte clocoțea de dorul, ca în adunarea dela Porcești cu mic, cu mare să și ridice glasul în contra atentatului, ce se pregătește în contra dreptului de alegător. Și dacă toată țara Oltului nu a putut fi la adunare, se poate atribui numai timpului de tot nefavorabil.

Des de dimineață o ploaie deasă s'a slobozit asupra întregului ținut. Cu toate aceste tineri din Porcești, Boița, Tălmăciel, nesocotind piedeca naturală, cuprinși de iubire față de neam, fără astâmpăr fugeau în sus și în jos prin comană, însă răsunau plaurile de copitele cailor, ca pe vreme de bejenie.

În sfârșit sosește timpul de mult așteptat. Tinerii formând un banderiu de 60 călăreți în frunte cu bravul teolog abs. Andrei Gălea, pleacă spre dealul Boiței, ca să întâmpine domnii sosiți dela Sibiu.

La ora 1 d. a. semnalul ascuțit al unui „General-Mars“ din corul banderistilor aduce veste, că cei de mult așteptați sosesc.

Din Sibiu sosesc: dl. prof. D. Comșa, Dr. Ștefan, Dr. Iancu Cioran, însoțiți de părintele Druhora din Boița.

La arcul triumfal de brad, ridicat la intrarea comunei Porcești, părintele Dragomir binevențează oaspeții.

De aici poporul își îndreaptă pașii spre locul adunării, piața de dinaintea bisericii.

În ploaie deasă poporul își descopere capul, ca și astfel să-și arete stima față de aceia, cari vin să îi lumineze. Se începe adunarea.

De președinte se alege Toma Dragomir, preot în Porcești, notar Dr. Iancu, medic cercual, membrii de încredere Andrei Gălea, (Porcești), Vasile Cloje (Boița).

Autoritatea politică e reprezentată, din însărcinarea prim-pretorului, prin tânărul notar, dl. Virgil Comșa, care a respectat în tot decursul adunării libertatea cuvântului și a convingerei.

Garda cu pene de cocoș în urma ordinilor comisariatului pretorial, a fost reprezentată prin doi sergenți nearmați.

Părintele deschide adunarea.

Întâiul orator dl. Druhora, într'un glas dulce, duios și totuși plin de energie spune poporului,

că de 2000 ani suntem pe aceste plaiuri, deci suntem cel mai vechiu popor în această țară. Și tocmai de aceea avem cel mai mare drept. Dar poporul român nu cere mai mult, ca alt popor, nu cere mai mult, decât ca să fie egal îndreptățit în drepturi, cu atât mai vădit, că la greutăți suntem egali, ba partău poate mai multe. Ne am vărsat sângele pentru tron și patrie, deci avem drept să cerem ca și la drepturi să fim părtași. Și când oratorul explică cum ministrul Andrássy voește să ne ia până și dreptul de alegător, poporul izbucnește în strigăte de „Jos cu el!“ Atât a fost de ajuns ca jandarmii să se aprindă. Au sărit asupra comisariatului, notarul Comșa, solicitându-i dizolvarea adunării. Dl. Comșa însă a declarat că nu e motiv de dizolvare și astfel sergenții — galbeni ca ceara — s'au mulțumit, ca iarăși să întrevină mai târziu.

Vorbește Dr. Ștefan, care cu foc tineresc — deși e cărunt — explică poporului, cum legea proiectată de Andrássy scurtează drepturile naționalităților, și îndeosebi pe ale românilor.

Când oratorul inspirat de însuflețirea poporului s'a lăsat pe câteva clipe răpit în sfere mai largi, vorbind despre nesfârșitele prigoniri câte îndură poporul nostru, apoi despre blăstămul ce-a căzut asupra școalelor românești în forma legii lui Apponyi, — jandarmii s'au oțărât din nou, cerând dlui Comșa să împrăștie poporul. Domnul Comșa avertizează pe dl. orator să nu se abată dela obiect: votul plural. Samavolnicia jandarmilor a iritat mult spiritele și poporul a înțeles mai lămurit decât din o mie de vorbiri, cine sunt amărătorii sorții sale.

Notarul adunării dl. Dr. Iancu propune să se trimită o telegramă de omagii M. Sale împăratului și o adresă de aderență și îmbărbătare clubului naționalist.

Strigătele de „trăiască Majestatea Sa, trăiască deputații noștri“ se unesc ca într'o prelungă invifurare, stărnind liniștea dealurilor de pe malurile Oltului. Câtă lumină ar face aceste glasuri în atmosfera de intrigi dela Curte...

Ca raportor conștientos trebuie să amintesc cu laudă că femeile au luat parte la adunare în număr frumos și că au dovedit o însuflețire înăltătoare.

Dșoara Valeria Dragomir, învățătoare în Porcești, a oferit un frumos buchet de flori oratorului Dr. Ștefan.

Dintre preoții din jur au fost la locul lor dnii: Dragomir (Porcești) Druhora (Boița) Doicău (Sebeș) dintre învățătorii dnii învățătorii din Boița Sebeșel și Porcești. — Racovița, Avrig, Tălmăcel unde au rămas? Ori ei nu au avut datorința de a fi în fruntea poporului lor?

Și acum laudă fie brav popor de pe Țara Oltului. Prin tină, prin frig, și zăpadă ai lăsat căminul tău cald și ai alergat în depărtare ca să auzi glasul fruntașilor tăi.

Ai alergat să fii izvor de încurajare pentru bărbății cari luptă pentru binele tău și care numai așa vor putea izbândi, dacă totdeauna vei fi cu lei.

Oltianul.

Adunările din cercul Oraviței.

— Raport special. —

În cercul Oraviței s'au ținut Daminecă adunări poporale, una la 10 ore în Broșteni și ceialaltă la 3 ore după amiază la Ticvanu-mic.

Ambele adunări au decurs în ordinea cea mai desăvârșită, luând parte mai multe sute de țărani.

La adunarea dela Broșteni au participat dintre fruntașii dela Oravița și Sasca, protopopul Alex. Popoviciu, Dr. Petru Cornean, Dr. Vasile Meșter, Dr. Liviu Cigăreanu advocați și funcționarul Vasile Mărginean.

Președinte s'a ales părintele din Broșteni Petru Alexi, notar Vasile Mărginean. Au vorbit la punctele din program protopopul Popoviciu, Dr. Cornean și Dr. Meșter. A prezentat moțiunea Dr. Cigărean. S'a adus în mijlocul unei însuflețiri generale hotărîrea, că poporul român din cercul Oraviței aderă din tot sufletul la lupta pentru votul universal și are încredere deplină în deputații români.

Telegrama expediată Majestății Sale asigură pe Majestatea Sa de omagiile și credința dovedită a locuitorilor români și se roagă a mijloci în articulare votului universal nefalsificat cu delăturarea proiectului lui Andrássy.

La adunarea dela Ticvanu-mic au participat iarăși fruntașii amintiți. La intrarea lor în comună au fost salutați de mulțimea deja adunată într'un număr de peste 500 inși. Președinte al adunării a fost ales părintele Aureliu Popoviciu, notar economul Ioan Milovanu. Președintele a deschis adunarea cu o frumoasă vorbire, în care a desfășurat motivele și scopul adunării. Vorbirile oratorilor adunării d-nii Dr. Cornean, Dr. Meșter și dl. protopop Popoviciu au fost des întrerupte de însuflețite și puternice „trăiască“. Iar la propunerea dnii Dr. Cigăreanu s'a primit aceeași hotărîre ca și la Broșteni și totodată s'a trimis o telegramă Majestății Sale.

După adunare toți oaspeții susamintiți precum și alți fruntași din comună și jur au fost invitați la masă la casa părintelui Popoviciu, unde cu satisfacție am recapitulat frumoasele rezultate ale acestor două adunări.

Adunarea dela Oravița-rom. nu s'a ținut, deoarece protopretorele n'a îngăduit ținerea adunării în sat, ci a hotărît locul afară din comună, în câmp, la ce convocătorii nu și-au dat învoirea, — și așa a rămas, ca la Oravița-rom. să se țină adunarea cu altă ocaziune.

În 8 Noembrie se ține adunare la Răcășdia și la Ticvanu-mare.

Dela adunarea poporală din Criscior (Zarand).

— Raport special. —

La orele 11 și jum. a sosit iubitul nostru deputat Vasile Damian. Poporul adunat în curtea spațioasă a văduvei proprietare Maria Boianu, l'a aclamat viu. De președinte a fost aclamat neobositul paroh local Ioan Perian, notar Dr. Nerva Oncu avocat și Dr. Corneliu Clava.

Dl. președinte prin o vorbire potrivită arată scopul adunării. Spune că astăzi trăim în timpuri istorice, că ministrul de interne a pregătit un proiect de vot, care are pentru noi tendințe de exterminare națională. Noi trebuie, ca cu toată tăria sufletului să protestăm contra lui. Spune, că singura nădejde ni-e la capul încoronat care ne-a ocrotit adeseori deci propune, să se expedieze cabinetului Majestății Sale o telegramă de omagiu ceea-ce se primește cu urale.

Vorbește apoi deputatul nostru care cu cunoșcuta-i blândeță, cu adevărata-i demnitate prețască își face darea de seamă, expune situația politică de azi, promite poporului, că deși împovărat de greul anilor, simte tot aceea inimă tină că și în trecut și cu toate mijloacele permise va lupta, ca proiectul lui Andrássy să nu devină lege. Vorbește o oră întregă și sfârșeste în mijlocul unei însuflețiri la culme.

Îa apoi cuvântul tinăral avocat Dr. Nerva Oncu din Baia de Criș, care în termeni poporali, descopere mișelia proiectului de vot al lui Andrássy. Ține încordată atențiunea poporului timp de 1/2 oră. Spune, că în cazul dacă se va vota proiectul votului plural zărândeni și în viitor vor cânta tristă cântare: „munții noștri au poartă, noi cerșim din poartă n poartă“ căci dela un așa proiect nu putem aștepta ca starea noastră economică și culturală să se îndrepte. Sfătuieste poporul să rămână și pe mai de parte tare în credința strămoșească, să urmeze netrifist pe conducătorii lui dați de Dumnezeu. Sfârșește discursul în mijlocul unui entuziasm viforos.

La propunerea dnii Alexandru Draia se votează încredere deputatului și clubului naționalist. Poporul încântat de cele auzite s'a depărtat apoi în cea mai frumoasă ordine.

La adunare a luat parte toată inteligența din loc și jur.

Alte adunări.

Tot Daminecă s'a ținut la Biserica-albă o adunare impozantă a românilor, nemților și săbilor. Partidul poporal german din Bănat a organizat adunări în comunele Németság, Aradul-nou, Sămiclăușul-mic, Keresztes și Rethát. A convocat o adunare și la Cubin, însă a fost oprită. Partidul radical a protestat la Szanisló în Sătmar. Partidul țărănesc la Leta, Vértes, Bogomor, Somoja și Gălospetri. Pretutindeni s'a protestat cu îndignare împotriva orgiei șoviniste ce se descură acum în forma unei barbare legi electorale. S'au trimis telegrame M. Sale, cerându-se votul universal, egal și secret.

din Arad, ci din toate părțile. A făcut o profundă impresie în deosebi venirea amicilor defunctei și a țărânelor, tot fruntași din Șiria și Miniș, unde venerabilul asesor consistorial G. Popovici, tatăl defunctei, a lăsat atâtea bune impresii. Dela Banat-Comloș a venit venerabilul pro'opop P. Miculescu, iar din jurul Aradului mai mulți preoți și învățători.

Ne asociem din inimă la dolul ce s'a manifestat atât de impunător și părinților crud încercați le dorim putere să supoarte durerea ce i-a ajuns.

— **La fondul »Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăcelor meseriași«** au mai dăruit: Ioan Hodărnău (originar din Bărgăneț) inv. eism. 1 cor.; notarul D. Munthiu din Reciu, din prilejul expoziției a 3 a de copii (din Poiana), a adunat cu palaria 9 cor. 44 bani; Nicolae Brezianu, învățcel eismar (Alțina) 1 cor. și Victor Tordășianu, presid. 10 bani.

— **Respectarea limbii moldovenești în bisericile din Basarabia a căpătat o nouă dovadă.** Încă acum doi ani episcopul Vladimir a dat o circulară, prin care se impunea clerului să învețe limba moldovenească în caz că majoritatea enoriașilor sunt moldoveni și să officieze liturghia în limba moldovenească. Nu de mult cântărețul Nicanor Holdevici din satul Vasieni a fost transferat fără voia lui la altă biserică, deoarece el nu știe limba moldovenească, iar satul Vasieni (jud. Chișinău) e locuit numai de moldoveni.

— **O scrisoare a lui Tolstol.** Iată în ce termeni, bătrânul cugetător rus mulțămeste celor care cu ocazia jubileului său de 80 de ani s'au gândit la dânsul și i-au trimis urări de fericire și viață lungă:

»Când acum câte-va luni, cu ocazia împlinirii a optzeci de ani dela nașterea mea, am auzit că prietenii mei au intenționează de a sărbători acest eveniment, mi-am exprimat dorința de a nu se face nici un șgomot în jurul meu. Nădăjduiam că dorința mi-se va îndeplini și nu va mai avea loc nici o serbare.

»S'a întâmplat însă tocmai contrar dorințelor mele. Și în ultimele zile ale lui August am primit și primesc și acum, din toate colțurile lumii scrisori de urările cele mai călduroase. Iar eu mă cred acum dator să mi exprim cele mai profunde mulțumiri față de toate acele persoane și instituțiuni, cari s'au grăbit cu atâtea dragoste să mă felicite.

»Mulțumesc tuturor academiilor, tuturor redacțiilor, societăților, cluburilor, tuturor autorităților, cari m'au felicitat. Mulțumesc tuturor prietenilor și cunoscuților din Rusia și din străinătate, cari și-au adus aminte de mine.

»Mulțumesc tuturor necunoscuților din diferite clase sociale, tuturor, cari chiar și în închisori s'au gândit să-mi facă o bucurie, gândindu-se la mine. Mulțumesc tinerilor, copiii și fetelor, cari mi-au urât ani mulți. Mulțumesc preoților, cari — puțini la număr — prietenșuneau lor mi-au produs multă bucurie. Tutoor persoanelor, cari pe lângă urările lor de bine mi-au oferit cadouri splendide.

»Mulțumesc cu deosebire acelor persoane, cari s'au declarat cu ocazia aceasta solidare cu principiile și ideile profesate de mine, s'au declarat solidari în iubirea adevărilor eterne. Ceeace m'a înveselit mai mult a fost că aceștia au fost cu deosebire țărani și lucrători.

»Mi pare rău că nu am posibilitatea să răspund direct tuturor persoanelor și instituțiilor. Rog deci pe toți, cari în aceste zile mi-au dat prilejul atâtor clipe de bucurie, să considere această scrisoare ca cea mai curată expresie a mulțămirei mele.

Leo Tolstol.

— **Alegere de președinte în America.** Ieri Marți, uriașa republică americană a ales electorii pentru alegerea de președinte. Deși s'au ales numai acești electori, totuși se poate prevedea de pe acum, care va fi ales dintre cei doi candidați: republicanul Taft ori democratul Bryan. Alegerea se va face în zilele prime ale lunii Decembrie. Democrații agită cu știrea că Rockefeller ar fi dat partidului republican un milion de dolari pentru scopurile alegerii, cu condiționează să nu i-se încaseze pedeapsa de 29 milioane dolari, impusă pe trustul de oleu. Cu toate că la alegerea de probă s'a constatat o majoritate pentru Taft, totuși democrații intră în luptă cu nădejdi de învingere.

— **Sora țarinei marea ducesă Elisabeta de Hessa și Rin,** văduva marelui duce Sergiu, a intrat într'o mănăstire.

Vieța acestei prințese a fost un nesfârșit lanț de nefericiri. S'a născut la 1864, la curtea tatălui său marele duce de Hessa-Darmstadt, și a pierdut de timpuriu pe mamă-sa. Fără aleasă și blândă, marea ducesă Elisabeta era foarte iubită de popor; — astfel, în ziua asasinării marelui duce Sergiu, a primit o înștiințare anonimă în care era rugată să nu însoțească pe bărbatul ei în trăsura.

După stentat, a trăit câțva timp la curtea țarului, apoi s'a întors la Moscova, și în sfârșit a intrat într'o mănăstire.

— **O domnișoară de religioasă românească,** care a învățat școala națională, inteligentă, plăcută, econoamă bună și cu parate etc. e rugată a inițiată pe lângă părinți, rudeni și cunoscuți, ca numai dela tinarul comerciant român F. A. Dăgan din Fiume (Poșta) nr. 163 să cumpere cafea, tei, etc. și bomboane. El locuiește în via Andrásey nr. 21 și are telefonul nr. 945. Mărfurile lui sunt proaspete, mai fine și mai ieftine decât la origine și el le trimite franco și vănuit în pachete postale de 5 kg. Epistolele scriso curat românește să se adreseze la susnumitul comerciant, care trimite și prețurent românește gratis. Sunt binevăzute cocoanele și doamnele.

Economie.

Expoziția de copii (a 3 a) din Poiana, aranjată de Reuniunea rom. agricolă sibiliană, Marți la 27 Octombrie n. c. în Poiana, a avut rezultat desăvârșit. Popo așunează frumoasă a Polenii a fost toată la locul său. O sărbare mai înălțătoare, mai entuziastă, nu ni-a fost dat să vedem. Conducătorii și-au împlinit chemarea spre admirarea publică. Copiii expuși, peste 300, toți vrednici de premiat. Mamele premiate au renunțat la premiul în favorul fondului pentru zidirea unei biserici noi în Poiana. Medicii Dr. Calefariu, Dr. N. Comșa și Dr. Mihai (Dr. Iar cu reținut și-a scuzat pe cale telegrafică absența) au dezvoltat muncă uriașă la examinarea copiilor. Președintele expoziției, dl P. Draghici a rostit două cuvântări clasice, una la întâmpinarea conducătorului banderului (dl învățător N. Șerb) compus din 70 mândrii călăreți, postați pe »Dealul dorului« dintre Săliște și Rodu, și alta la întâmpinarea vrednicului notar G. Bărbat, în piața Polenii, înălțată de toată suflarea mândrilor polenari. Fotografii Fischer în ziua primă a fotografiat o grupă de 7 moșnegi cu vârsta de 90 ani, una de bătrâni, alta de bărbăți cu vârsta până la 50 ani, alta de tinere neveste, apoi una de fete june, iar pentru Miercuri a rămas să se fotografieze marrele cu copiii în brațe, grupa copiilor premiați și grupa membrilor diferitelor corporațiuni din Poiana. Excelentă impresie a făcut darul doamnei Agnes Dr. Măcelariu din Miercureș, cu 2 îmbrăcăminte complete (de înfășat) pentru copilași sărmani, pe cari i-a înfășat în fața publicului. Bură impresie au făcut oaspeții

sosiți din Săliște (corpul didactic cu directorul Lăpădat în frunte, membrii Reuniunii agricole, în frunte cu vice-preș. I. Chirca și alții) din Miercureș Dr. Măcelariu și dna, protopopul Păcuraru și dna, prim-preforul Mangesius etc., din Apoldrom. (dna Maria Beu cu dsoara și fiul) din Sibiu (Dr. P. Șpan, R. Simu Vic. Păcală, Cosciuc și Vic. Tordășianu) din Rodu, Jina, Reciu (not. Munthiu și dna). Conferința igienică a distinsului medic Dr. Calefariu a captivat ascultătorii. A descrie tot ce s'a petrecut în Poiana, e lucru aproape imposibil.

Pentru economii nenorociți de pe Valea Hărtibaclului. La apelul pentru ajutorarea economilor noștri nenorociți prin griadină au mdatăruit din prilejul expoziției de copii din Poiana și la stăruința dlui A. Cosciuc, dir. școlii economilor consist. următorii și anume: R. Vraciu, inv., N. Dobrotă, paroh. G. Bărbat, not., I. Vlad sau C. Radu, Dum. Bosdoc, I. Vlad jun., câte 1 cor. Nic. Oprean not. II, I. Dăncilă câte 60 bani; Muntean, D. Ghișe, Ilie Muntean, Const. Dobrotă Ioan Vonica, I. Maneguțiu, Ioan Dăncilă, Ion Ban, câte 40 bani; Nic. Fântână, G. Radu Const. Ban, câte 30 bani, sau în total 12 cor. 30 bani. Suma încursă 248 cor. 30 bani. Contribuiri se mai primesc la subscrierul comitet Sibiu 29 Octombrie 1908. Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu *Pantaleon Lucașu*, prezident. *Vic. Tordășianu* secretar.

Recoltele din Argentina cu desăvârșit compromise. Dl Gologan, vice-consulul României la Londra, a înștiințat ieri telegrafic ministrul de comerț, că din cauza înghețului din săptămâna trecută în Argentina, recoltele de grâu și ovăș sunt cu desăvârșit compromise.

Se știe că în lunile Octombrie și Noembrie recoltele din Argentina sunt în epocă lăstărie și că culesul de pe câmp nu începe decât pe Februarie, din care cauză producționea agricolă din Argentina exercită asupra piețelor o influență mare.

Este probabil că în urma acestui dezastru canzat agriculturii din Argentina, prețurile și nelor se vor urca simțitor.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 3 Noembrie 1908

INCHIEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Grâu pe Oct. 1908 (100 Hg.)	24 80	24 82
Săcară pe Oct.	20—	20 02
Cucuruz pe Maiu	15 10	15 12
Ovăș pe Oct.	17 08	17 10

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următor:

Grâu nou		
De Tisa	—	23 K. 60—25 K. 10
Din comitatul Albei	—	23 » 40—24 » 65
De Fests	—	23 » 45—24 » 70
Bănășeneșc	—	23 » 50—25 » 10
De Bacica	—	23 » 50—25 » 10
Săcară	—	19 » 70—19 » 85
Orzul de nireș, cvallt. I.	16	» 05—16 » 20
» de cvallitate II.	15	» 70—15 » 95
Ovăș de	I.	18 » 85—17 » 15
	II.	18 » 35—16 » 65
Cucuruz vechiu	—	17 » 80—18 » —

Poșta Redacției.

Dr. A. L. în Oradia. N'am primit nimic, și publicam bucurios.

V. N. în Blaj. Trimete-o, vom publica plăcere.

Redactor responsabil **Constantin Savu**
Editor proprietar **George Nichia**.

Telefon 287.

S'a deschis cea mai nouă

Telefon 287.

prăvălie de parfumerii, lucruri de artă și diferite articole.

Depositor de parfumerii, instrumente medicale, materii de dagiat, aparate pentru îngrijirea bolnavilor, obiecte de pu (preservative), de bărbierit, și pentru menaj; ciatur, lichori compoziții, ape minerale, vinuri medicinale, preparative pentru alimentare, bomboane; vâpseli și diferite materii.

Máthé și Soșul, Kolozsvár, Ferencz József-ut.

MEICZER FERENCZ

croitor de haine civile pretești și uniforme.
Nagyvárad, strada Körös nr. 22.

Am onoare a aduce la cunoștința onorabili că mi-au sosit pentru sezonul de iarnă și iarnă postavurile negre, cari își păstrează culoarea și le țin în magazinul meu bine asortat, pentru comanda din provincie ajunge o reverendă de model, sau o haină, la domnița mă duc ori unde cu plăcere pe cheltuiala mea proprie.

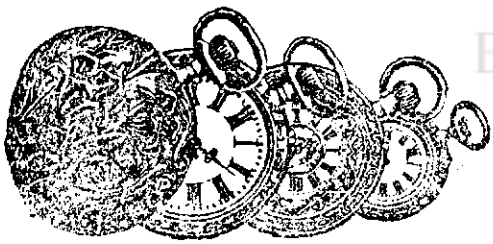

Tot asemenea țin în magazin postavurile cele mai noi și moderne din patrie, franceze și engleze pentru tot felul de pardesiuri și paltoane de iarnă foarte bune.

Mare atelier special pentru reparat ciasornice.

CLUJ (KOLOZSVAR) Széchenyi tér 6 sz.

Se repară în mod special tot felul de ciasornice de buzunar, cu pendula și ciasornice cromometrice

cu prețurile cele mai favorabile și lângă garanție.

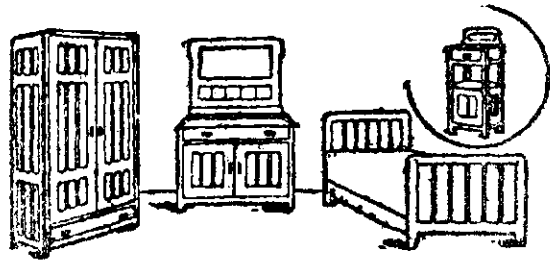
Solicitând binevoitoarea încredere rămân
Cu distincă stimă;

Blázsi Sándor
ciasornicar specialist.

KARL HORED T

magazin de mobile.
Nagyseben, Salzgasse Nr. 33.

Magazin de dulapuri, mese, scaune, scaune de copii, paturi, divane credențe, paturi de bucatărie, spălător și tot felul de mese, scaune din lemn încovoiat, scaune cu leagăn foteluri de birou, taleret cu șurup, mese de ceai ș. a. Sunt totdeauna în depozit.

IOAN TORMA ȘI SOȚUL

fabricant de instrumente muzicale.
ZOMBOR, str. Zrinyi nr. 2.

Mare depozit de instrumente cu coardă de alamă și de lemn precum tambure și armonice.

Tot felul de reparaturi în branșa aceasta se săvârșesc în : special și cu prețuri

Coardele quintiste din străinătate și din țară în mare asortiment —

Serviciu prompt.
Prețuri favorabile!

Celce dorește a avea

RACHIE

ieftină,

FĂRĂ CĂZAN

acela să-și procure dela comerciantul

Radovan Popovits, în Ujvidék,

CARTEA

din care poate învăța cum să facă toate rachiurile și cum manipula rea vinurilor.

Prețul acestei cărți e 6 cor.

Tot așa vând materialul necesar cu prag cu tot.
Prețul pentru 100 litre 8 cor.

ANUNȚURI

primește administrația »Tribuna« pe lângă prețurile cele mai moderate.

Invenție nouă! Invenție nouă!

Moară de oțel pentru întrebuintare în economie și acasă macină excelent orzul, cucuruzul și grâul, se învârte cu mâna, puterea de muncă a unui băiat de 6 ani 1 kilogram pe minut — pe lângă garanță.

Prețul 14 coroane.

Fac aparate pentru desfacerea sămânței de lucernă și de trifoiu, de mână cu puterea ori cu mâna, de aplicat în mașina de îmblățit ori de sine stătătoare. Prețurile să se întrebe.

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut sămânța trifoiului și atelier de reparaturi de mașine.

:: ORADEA-MARE ::
(Nagyvárad Vilanytelep mellet)

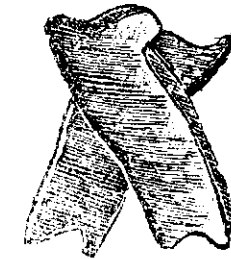
Fabricația cea mai bună de

PIELE

și de tălpi, fabricația proprie de partea de sus a ghetelor, în asortimentul cel mai mare, cu toată scumpetea se găsesc cu prețurile cele mai ieftine în magazinul de pele al lui

Gyöngy Sándor

BUDAPEST III., Tavasz u. 1

Distins cu diploma de recunoștință în anul 1904.

Catalogul ilustrat a prețurilor gratuit.

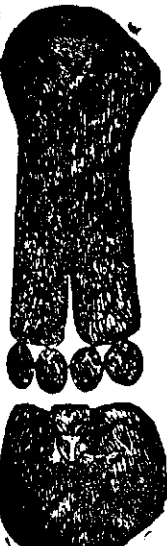
Weiszfeiler Sándor, blănar de lux

Brassó, Str. Kapu Nr. 46.

Prăvălie exclusivă de blănuri preparate proprii în mic și mare.

Ține în magazin: Boauri, manșoane, manșete, bunzi, saci de picioare, paltoane scurte, caust de piele și de stofă, asortiment bogat.

Se primesc comande, transformări și reparaturi. — Comanda din provincie se săvârșesc repede și prompt. — Bunzi de călătorit sau de picioare, le dau împrumut; blănilor cumpărate la mine se curăță gratuit.

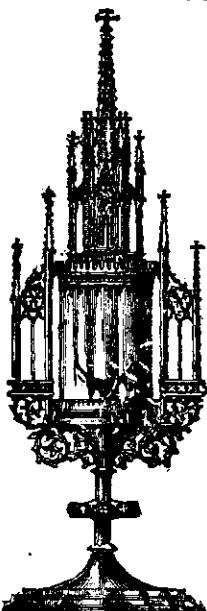

Jambrik József

auritor, văpsitor de biserică, pregătitor de cadre (rame) aurite.

SEGHEDIN.

(Szeged), strada Kelemen nr. 4.

PRIMEȘTE orice lucrări noi și reparări de această branșă precum: altare, amvoane, cruci, prapori (steaguri), icoane și cadre (rame), precum și renovarea și văpsirea obiectelor bisericesti cu aurul — cel mai bun care nu-și perde față. —

Prețuri favorabile și executare cu punctualitate.

Fritsch & Connert

atelier de ghete.

Mediaș — Medgyes.

Lucru de mână garantat.

- Ghete de șevro pentru domni . . . K 11'—
- » » box » » » . . . K 11'—
- » » șevro pt dame cu bumbi K 10'50
- » » » » » cu șirete K 9'50
- Jumătăți de șevro pentru dame . . . K 8'—
- Ghete tari de muncitori dela . . . K 4'80
- Ghete de copii dela K 3'—

Material de I-a clasă.

Prima fabrică de mașini agricole și întreprindere de săpat fântâni adânci din Sătmar.

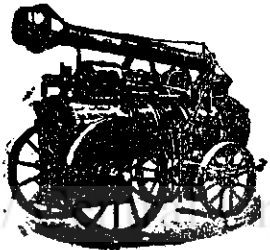
SZATMÁR strada Teleky 8.

Șeful firmei **PROBST MÁTYÁS**

Primește: instalări de mori de aburi și motoare cu ulei,

sfredelirea de fâșii arteriane, conducturi de apă și pompe de apă de orice sistem, aparate pentru uscatul nutrețului, reparații de automobile și de motoare cu benzină și orice lucrări atingătoare de această branșă cu prețuri avantajoase.

Depozit permanent de mașini cu aburi și de pompe.

Fondată în 1885.

Peterka Lajos

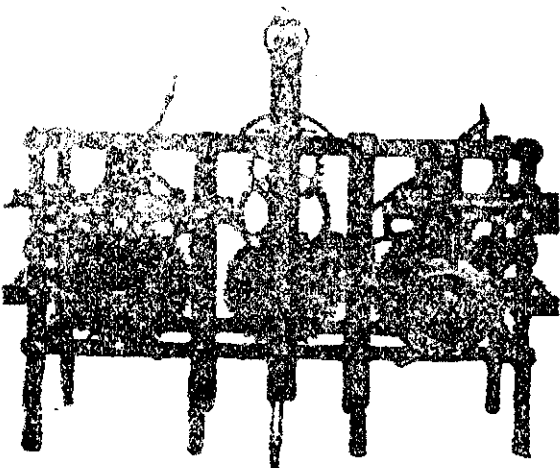
Fabrică de clasornice de turn, angajată cu contract de capit. Budapesta. Budapesta IV., str. Bástyá nr. 22.

Prăvălia:

V., strada Váci nr. 57.

Face pe lângă prețuri moderate și garanție de mai mulți ani clasornice de turn — școli — castele și casarme, primește de asemenea și repararea lor.

Fiind chemat mă duc ori unde în persoană, budget face gratuit și trimite porto-franco ori cui.

Vatzek József

măiestru de cuptoare în Cluj (Kolozsvár).

Depositul: Brassai-u. 8.

Lucrătoria: Trefort u. 45/47.

Pregătește tot felul de cuptoare în ori ce mărime și culoare.

Fabricatele mele sunt recunoscute de eminente.

Pregătesc ori ce fel de cuptoare de cahale după desen și model cu cea mai mare exactitate.

Comande din provincie se efectuează cu mare cunoștința de specialitate și punctual.

Negreșit să cetiți acest sfat!

Vestea bună se duce departe. Se potrivește această zicală și la „Spirital de putere” (Erősöborszesz), al cărui renume s'a lăfit în toată lumea, și a ajuns și la noi, de aceea și credem că e bine să o spunem și on cetitori, de ce e bine să se țină în permanență în casă și de ce e atât de plăcut în toate părțile.

„Spirital de putere” ca paznicul sănătății!

„Spirital de putere” mijloc de a-și îngriji corpul!

Neînșurat sau nemăritat, ori familiași, în toate împrejurările e necesar să fie la casă un medicament, cu care se poate ajuta imediat în caz de boală. Mi alos unde sunt copiii nevoile de asemenea prevederi. Aci ti e cuiva rău, aci il doare capul, aci are sgărciuri la stomac. Ce bun e în asemenea împrejurări „Spirital de putere”, se uită numai la îndrumare și va ști imediat ce trebuie să facă. So întâmplă aproape în fiecare casa ca cineva să sufere de insomnie și nervozitate, sau sufere de reumă, găță dureri de spate, jughituri, alții au puterile slăbite, se simte slabit, oboșit, istovit. Dar eșinul de câte ori nu obvine? În asemenea împrejurări mai mult folosește ca orice „Spirital de putere”, care cunamul că întărește vinele și musculatura, ci dacă se întrebuintează după pr-serier, face serviciul neprețuit.

Ați văzut iarna oameni slăbănogi? Cum tremură și sgribură! Zău n'ar sgribură dacă d'inețea și-ar triet-o: ațoptul și spatelul cu „Spirital de putere”, care înțește tot corpul, iar vară răcoarește și oprește transpirația. Ce neplăcut e dacă cineva asudă subțiori, picioarele și mânie, de multeori aproape leșini de miros, dacă se spală mereu pe subțiori, p-mâni și pe picioare cu acest spirt, încetează asudarea și mirosul.

Dar aura unor oameni miroasă așa, ca nu poți să-lă: gă el. Aceasta provine de acolo, oăci resturile de mâncare rămase în dinți trec în putrefacții, ceea ce numai că da gurei un miros rău, ci trece și la stomac și aduce boală. De aceea în fiecare dimineață și după masă trebuie să se s. ele gura cu apă cu „Spirital de putere”, aton i nu vor mai fi dinți găunosii. Aci durere de măsela, va avea gust bun și miros plăcut în gura, va avea gătiej sănătos, iar la cepii așa se pot preintimpă durorile de gât, intamații de migdale și alte neplăceri. Nu trebuie să fim vanitoși, pentru că să ne îngrijim fața și părul, aceasta e numai o însușire bună. Cine își pune în apa de spălat „Spirital de putere” vor avea o față erată și fină, și dacă și spăla părul cu asemenea apă, nu va mai avea mătreață, se face părul frumos, se face fin și se poate păstra până la adănci bătrânețe. împedecă eaderea și încetarea timpurie.

Oficiarii tineri de multeori cad sdrobiți de oboseală și după istovire vine boala.

De aceea e recomandabil ca toți cari muncesc mult, seara și dimineața să-și fricționeze membrele cu „Spirital de putere”, tot asemenea pieptul și capul după aceea se simte parcă s'ar fi nășut din rou și va putea săvârși lucrul îndoit ca până atunci.

Cine pleacă la voiaj să ia cu sine o sticlă și nu i va părea rău. Ce puțin o sticlă de „Spirital de putere”, să aibă totdeauna în casă, cu atata e dator omul, sănătății sale.

Cunoști pe cineva, care și-ar fi măs it deja corpul cu „Spirital de putere”? Dacă da întrebați-l numai, cum s'a simțit după aceea par'că s'ar fi schimbat. Incă și bătrânii dacă și masează corul cu acest spirt simt că le revin puterile, tinerețoa.

Veritabilul „Spirital de putere” se poate găsi în tot: locul cu 30 fil. 40 fil. 1 și 2 coroane sticlă, să ne ferim însă de falsificare numai așa să-l primim dacă pe sticlă e figura de sus de bărbat.

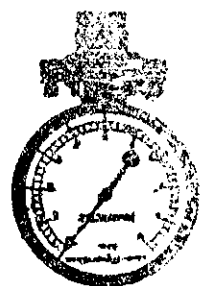
Singurul preparator e

„KOSMOS” laboratoriu chemical în GYŐR.

De unde 10 sticle mici se pot căpăta cu 3 coroane porto-franco, sau cu rambursă, sau prin anticiparea banilor.

Doczi Pá

atelier pentru repararea instr. tehnice Szeged, Takaréktár-u. 8., Bittó-ház

Reparațiuni de biciclete mașini de cusut mașini de scris, măsură oare de apă, instrumente pentru ingineri instrumente pentru desene sonerii electrice, telefoane gramofone și puști. Partea mașini de cusut și de biciclete, lămpi cari desvoaltă și boicete de luminat.

Mașini de cusut mănuși și blăni Șarpitor de troșcoțel, economisator de cărbun Repararea instrumentelor de desen